

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 285/2018-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. júna 2018 predbežne prerokoval sťažnosť advokátky [REDAKOVANÉ], zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Jozef Holič s. r. o., Poľovnícka 4, Bernolákovo, v mene ktorej koná advokát JUDr. Jozef Holič, vo veci namietaného porušenia práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Tost 43/2017 zo 6. decembra 2017 a uznesením Krajského súdu v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 5/2005 z 8. novembra 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť advokátky [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 5. februára 2018 doručená sťažnosť advokátky [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru

o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 dohovoru uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Tost 43/2017 zo 6. decembra 2017 a uznesením Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 5/2005 z 8. novembra 2017. Sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu 31. januára 2018.

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že v trestnej veci vedenej krajským súdom pod sp. zn. 2 T 5/2005 proti obžalovanému [REDAKOVANÉ] (ďalej len „obžalovaný“), stíhanému pre trestný čin podvodu spolupáchatelstvom, bola sťažovateľka opatrením krajského súdu sp. zn. 2 T 5/2005 z 20. decembra 2016 ustanovená za náhradného obhajcu obžalovaného v zmysle dikcie § 40a ods. 1 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok účinného do 31. decembra 2005 (ďalej len „Trestný poriadok“).

Krajský súd v trestnej veci obžalovaného nariadil na 8. november 2017 hlavné pojednávanie. Sťažovateľka svoju neúčast' na hlavnom pojednávaní ospravedlnila vyjadrením doručeným krajskému súdu 7. novembra 2017 o 16.07 h elektronickou formou. Krajský súd uznesením č. k. 2 T 5/2005-2129 z 8. novembra 2017 uložil sťažovateľke poriadkovú pokutu vo výške 1 000 € podľa § 66 ods. 1 Trestného poriadku.

V zákonnej lehote podala sťažovateľka proti uzneseniu o uložení poriadkovej pokuty sťažnosť, o ktorej rozhodol najvyšší súd uznesením sp. zn. 2 Tost 43/2017 zo 6. decembra 2017 tak, že sťažnosť zamietol.

3. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti ďalej uviedla:

«Predmetom tejto podanej sťažnosti je, že súd opatrením zo dňa 20.12.2016 pod sp. zn. 2T/5/2005 ustanovil obžalovanému náhradnú obhajkyňu [REDAKOVANÉ], sťažovateľku, na základe toho, že zvolený obhajca odmietol byť účastným na porušovaní práv [REDAKOVANÉ] pri trvácom a opakovanom zbytočnom prietahu v konaní a v pokračovaní porušovania základného práva na skončenie veci v primeranej lehote.

Súd ustanovením náhradnej obhajkyne mienil dosiahnuť, aby sa zúčastňovala pojednávaní, čím chcel, aby zjavne porušila hlavnú zásadu zákona o advokácii, a to konať v záujme klienta.

Ustanovenie náhradnej obhajkyne bolo v rozpore s ustanovením § 39, § 40a Tr. por. v znení zák. č. 403/04 Zb.

Náhradný obhajca nesmel byť ustanovený. Náhradný obhajca má rovnaké práva, ale aj povinnosti ako obhajca zvolený. Má aj povinnosť konať iba v prospech klienta, aj keď je ustanovený súdom.

Teda ustanovenie [REDAKOVANÉ] bolo vykonané v procese nespravodlivom, kedy sa súd v snahe trvalo porušovať právo obžalovaného na skončenie veci v primeranej lehote pokúsil porušiť aj povinnosť obhajcu konať len a výlučne v záujme klienta.

Súd nesmel spravodlivo očakávať, že obhajkyňa poruší svoju povinnosť, ktorá je rovnaká ako povinnosť zvoleného obhajcu a svojou účasťou umožní súdu pokračovať v porušovaní práva chráneného Ústavou Slovenskej republiky a medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná.

V nespravodlivom procese nemôže byť vyhlásené spravodlivé rozhodnutie.

Sťažovateľka dňa 07.11.2017 ospravedlnila svoju neúčasť na pojednávaní vytýčenom na deň 08.11.2017. Svoju žiadosť o ospravedlnenie neúčasti odôvodnila nasledovným.

„Vzhľadom na moje postavenie ako náhradnej obhajkyne mám s ohľadom na doterajší priebeh konania pochybnosť, či obava súdu, že by mohlo byť zmarené hlavne pojednávanie pre neprítomnosť zvoleného obhajcu, ktorá bola dôvodom môjho ustanovenia, je skutočne dôvodná.

S ohľadom na doterajší priebeh konania možno vysloviť i obavu, či inštitút ustanovenia náhradného obhajcu nebol použitý na systematické porušovanie základných práv môjho klienta. Ako sa totiž v priebehu konania stalo jasným, obžalovaný, ako i jeho hlavný obhajca sa konania nezúčastňujú nie z dôvodu, že majú úmysel mariť trestné konanie, ale z dôvodu, že týmto konaním sú porušované základné práva chránené právnym poriadkom vrátane Ústavy Slovenskej republiky a pre Slovenskú republiku záväzného Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Uvedené porušovanie základných práv je napokon konštatované i Nálezom Ústavného sudu Slovenskej republiky č. I ÚS/133/2017.

Po preštudovaní časti spisu týkajúcej sa skutku, zo spáchania ktorého je klient obžalovaný, musím konštatovať, že z podkladov, ktoré sú súčasťou spisu vyplýva, že obžalovaný mal vážny záujem o realizáciu výstavby a postupne zabezpečoval všetko, čo

bolo potrebné, aby bola v súlade so zákonom. V štádiu, kedy malo dôjsť k vydaniu stavebného povolenia no nedošlo, záujemcov o byty nijako nezavádzal, oznámil im skutočný, pravdivý stav. Keď bola pre záujemcov situácia neúnosne neistá, tie finančné prostriedky, ktoré bolo možné vrátiť, záujemcom vrátil. Mám preto za to, že na základe uvedeného, ako i na základe obsahu spisu nie je možné kvalifikovať stíhaný skutok tak, ako je uvedené v obžalobe. Išlo jednoznačne o obchodnoprávny vzťah, ktorý nemá žiadnu trestnoprávnu rovinu. Mám za to, že práve na zabránenie podobnému (bez)právnemu stavu slúži inštitút ustúpenia od obžaloby zo strany prokuratúry a zastavenie konania kvôli aktuálne už úplnému zániku trestnosti, ako i kvôli konštatovaným porušeniam základných práv.“

Krajský súd v Trnave vydal dňa 08.11.2017, pod sp. zn. 2T/5/2005-2129 uznesenie o uložení poriadkovej pokuty náhradnej obhajkyne vo výške 1.000,- Eur, pretože obhajkyňa neskoro a neodôvodnene ospravedlnila svoju neúčast' na pojednávaní konanom dňa 08.11.2017, ktorým súd spôsobuje zbytočné prieťahy a koná proti právu obžalovaného na skončenie veci v primeranej lehote.

Krajský súd v Trnave už mnohokrát v minulosti, aj v inom zložení senátu, zrušil termín pojednávania, či odročoval pojednávanie, ale nikdy nezabránil, aby svedkovia na súd prišli. Poukazujeme na to, že zvolený obhajca svoju neúčast' v priebehu konania v rokoch 2005 - 2015 ospravedlnil len dvakrát, čo konštatuje aj Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky vo svojom odôvodnení.

Súd nezabránil účasti predvolaných svedkov ani po oznámení, že sa [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] pojednávania konaného dňa 08.11.2017 nezúčastní, hoci sa o to mohol aspoň pokúsiť.

Trestajúci súd (porušovateľ v II. rade) zároveň v konaní nezaznamenal absolútne žiadny posun ani pri účasti náhradnej obhajkyne na hlavných pojednávaniach, ktoré boli odročované bez pojednávania.

Náhradná obhajkyňa sa po opakovaných odročených pojednávaniach dostala k Nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 24.05.2017 pod zn. I. ÚS 133/2017, ktorý ju svojim obsahom utvrdil v tom, že účasťou na pojednávaní koná proti záujmu svojho klienta.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave o uložení poriadkovej pokuty zo dňa 08.11.2017 pod sp. zn. 2T/5/2005-2129 podala náhradná obhajkyňa, [REDAKOVANÉ] riadne a včas riadny opravný prostriedok.

Sťažnostný súd (porušovateľ v I. rade) ohľadom podaného opravného prostriedku konal v rozpore § 147 ods. 1 písm. b) Tr. por. č. 141/1961 Zb., v rozpore s čl. 46 ods. 1, ods. 2, čl. 47 ods. 2, ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, s čl. 6 ods. 1, čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a s čl. 36 ods. 1, ods. 2, čl. 37 ods. 2, ods. 3 Listiny základných ľudských práv a slobôd...

Odvolaací súd nepreskúmal dodržiavanie procesných predpisov pri ustanovení sťažovateľky do postu náhradnej obhajkyne a neprihliadol na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 24.05.2017 pod zn. I. ÚS 133/2017, ktorého obsah bol dôvodom, kedy si vyhodnotila stav tak, že jej účasť na hlavnom pojednávaní je nemožná.»

4. Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sa sťažovateľka domáha, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„I. Najvyšší súd Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Tost 43/2017 a Krajský súd v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. 2T 5/2005 porušili právo [REDAKOVANÉ]... na spravodlivé konanie zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a právo na účinný opravný prostriedok zaručené v čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

II. Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 06.12.2017 pod sp. zn. 2 Tost 43/2017 a jemu predchádzajúce uznesenie Krajského súdu v Trnave zo dňa 08.11.2017 pod sp. zn. 2T/5/2005-2129.

III. Sťažovateľke [REDAKOVANÉ]... sa priznáva nárok na spravodlivé finančne zadostučinenie vo výške 1,- €, ktoré je porušovateľ povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky... do dvoch mesiacov odo dňa právoplatnosti nálezu.

IV. Sťažovateľke sa priznáva nárok na náhradu trov právneho zastúpenia v konaní pred Ústavným súdom SR vo výške 325,42 €, ktoré je porušovateľ povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky... do dvoch mesiacov odo dňa právoplatnosti nálezu.“

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

Podľa čl. 13 dohovoru každý, koho práva a slobody priznané týmto dohovorom boli porušené, musí mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom, aj keď sa porušenia dopustili osoby pri plnení úradných povinností.

III.

8. Ako to z petitu sťažnosti zjavne vyplýva, podstatou námietok sťažovateľky sú tvrdenia o porušení práva na spravodlivé súdne konanie a práva na účinný opravný prostriedok podľa dohovoru konaním krajského súdu, ktorý sťažovateľke ako náhradnej obhajkyňi uznesením sp. zn. 2 T 5/2005 z 8. novembra 2017 uložil poriadkovú pokutu, ako aj konaním najvyššieho súdu, ktorý v konaní o podanej sťažnosti zamietol sťažnosť.

K namietanému porušeniu práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru konaním krajského súdu

9. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

10. Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri uplatňovaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Právomoc ústavného súdu je preto subsidiárna a uplatní sa až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. I. ÚS 103/02, II. ÚS 90/06, IV. ÚS 115/07, II. ÚS 296/09). Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

11. Proti napadnutému uzneseniu krajského súdu z 8. novembra 2017 mohla sťažovateľka podať sťažnosť (čo aj využila), o ktorej bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť sťažnostný (najvyšší) súd. Právomoc najvyššieho súdu v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

K namietanému porušeniu práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru konaním najvyššieho súdu

12. Ústavný súd po oboznámení sa s argumentáciou sťažovateľky preskúmal napadnuté uznesenie najvyššieho súdu a v záujme presvedčivosti vlastnej rozhodovacej činnosti považoval za potrebné poukázať aj na relevantnú časť odôvodnenia napadnutého rozhodnutia:

„Najvyšší súd na podklade riadne a včas podanej sťažnosti preskúmal v zmysle § 147 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. por. (zákon č. 141/1961 Zb.) správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľka podala sťažnosť, ako i konanie predchádzajúce napadnutému uzneseniu a dospel k záveru, že sťažnosť náhradnej obhajkyne [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] nie je dôvodná.

S poukazom na námietky náhradnej obhajkyne, týkajúce sa nezákonnosti postupu krajského súdu v predmetnom trestnom konaní, je potrebné hneď na úvod uviesť, že sťažnostný súd v konaní o sťažnosti proti uzneseniu o uložení poriadkovej pokuty nie je oprávnený posudzovať správnosť a zákonnosť celého prebiehajúceho trestného konania. Jeho prieskumná povinnosť sa obmedzuje len na správnosť a úplnosť výroku napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (v rozsahu potrebnom na vyslovenie záveru, či v predmetnom prípade boli alebo neboli splnené zákonné podmienky pre uloženie poriadkovej pokuty).

... Poriadková pokuta predstavuje tradičný spôsob postihu tých osôb, ktoré neuposlúchnu výzvu alebo vydaný príkaz a je jedným z prostriedkov vynútenia splnenia určitej povinnosti podľa Trestného poriadku.

Ak je obžalovaný, jeho obhajca alebo svedok riadne a včas upovedomený o hlavnom pojednávaní, je potrebné takéto upovedomenie považovať za príkaz podľa Trestného poriadku, aby sa na hlavné pojednávanie dostavil tak, ako to vyplýva z ustanovenia § 70 ods. 1 Tr. por. (uznesenie najvyššieho súdu z 29. mája 2013, sp. zn. 3 Tost 17/2013).

Dostatočným ospravedlnením v zmysle § 70 ods. 1 Tr. por. sa podľa ustálenej súdnej praxe rozumie včasné, osobné ospravedlnenie podložené lekárskeym potvrdením o práceneschopnosti, alebo iným hodnoverným dokladom, ktorý preukáže závažný dôvod, pre ktorý sa predvolaná osoba úkonu nemohla zúčastniť (napr. uznesenie najvyššieho súdu z 10. apríla 2008. sp. zn. 1 Tošs 17/2008).

Z obsahu predloženého spisového materiálu je zrejmé, že na hlavnom pojednávaní dňa 18. septembra 2017 náhradná obhajkyňa vzala na vedomie odročenie hlavného pojednávania na deň 8. november 2017 o 9:00 hod. (č. 1. 2094 spisu) a svoju neúčast' na pojednávaní ospravedlnila emailovým podaním, doručeným do podateľne krajského súdu dňa 7. novembra 2017 o 16:07 hod. (č. 1. 2123 spisu), teda necelý deň pred určeným termínom hlavného pojednávania. Pokiaľ náhradná obhajkyňa v podanej sťažnosti argumentuje tým, že svoju neúčast' na hlavnom pojednávaní dostatočne ospravedlnila tým, že nesúhlasí s postupom krajského súdu v tomto konaní a že v konaní sú systematicky porušované základné práva jej klienta, potom sťažnostnému súdu nie je zrejmé, z akého dôvodu tieto skutočnosti neoznámila konajúcemu súdu skôr ako dňa 7. novembra 2017. Z obsahu zaslaného ospravedlnenia náhradnej obhajkyne, ako aj z podanej sťažnosti je zrejmé, že k týmto záverom musela dospieť postupnom času, pri študovaní spisu a oboznamovaní sa s predmetnou trestnou vecou (ako to vyplýva aj z obsahu jej sťažnosti, v ktorej uvádza, že už pri prvotnom preštudovaní spisu zistila nezrovnalosť medzi dôvodom neúčasti zvoleného obhajcu na hlavných pojednávaniach, uvedeným jej krajským súdom pri telefonickom rozhovore a skutočným dôvodom neúčasti zvoleného obhajcu obžalovaného, vyplývajúcim zo spisového materiálu), teda nešlo o skutočnosti, ktoré by sa dozvedela až deň pred pojednávaním a nemohla by ich súdu oznámiť skôr. Naopak, oznámením svojej neúčasti na hlavnom pojednávaní menej ako 17 hodín pred určeným termínom hlavného pojednávania musela náhradná obhajkyňa predpokladať, že konajúci súd nebude mať reálnu možnosť oznámiť túto skutočnosť ostatným predvolaným osobám (s poukazom na to, že sa zúčastnila predchádzajúceho hlavného pojednávania a vedela, že

na termín 8. novembra 2017 budú predvolaní viacerí svedkovia), a teda jej ospravedlnením dôjde k zmareniu tohto pojednávania.

Skutočnosť, že náhradná obhajkyňa svojim ospravedlnením neúčasti na hlavnom pojednávaní deň pred pojednávaním sledovala predovšetkým jeho zmarenie, je podľa sťažnostného súdu zrejmá aj z jej (pre sťažnostný súd absolútne nepochopiteľného) konania dňa 8. novembra 2017, uvedenom v úradnom zázname na č. 1. 2127 spisu, v zmysle ktorého po telefonickom skontaktovaní sa predsedu senátu krajského súdu [REDAKOVANÉ] s náhradnou obhajkyňou, po tom, ako sa jej predseda senátu predstavil, náhradná obhajkyňa okamžite ukončila hovor.

Vychádzajúc z uvedeného je zrejmé, že v posudzovanom prípade boli splnené zákonné podmienky pre uloženie poriadkovej pokuty náhradnej obhajkyňi, keďže táto neuposlúchla príkaz súdu a bez dostatočného ospravedlnenia sa nedostavila na hlavné pojednávanie. Z tohto dôvodu najvyšší súd rozhodol tak, že jej sťažnosť proti uzneseniu krajského súdu o uložení poriadkovej pokuty ako nedôvodnú zamietol. “

13. Ústavný súd konštantne judikuje, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzal do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, preto postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS209/04). Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (porovnaj napríklad Georgidias v. Grécko z 29. 5. 1997, Recueil III/1997).

14. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 66/98, I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, III. ÚS 288/2016).

15. Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nemá zásadne oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96, III. ÚS 151/05). Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom napokon nie je ani chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov. Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy (I. ÚS 13/01, I. ÚS 120/04).

16. Z postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutie všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmania vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné

a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, m. m. I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00).

17. Ústavný súd napadnuté uznesenie najvyššieho súdu preskúmal a považuje za preukázané, že právne závery najvyššieho súdu sú riadne zdôvodnené a rozhodnutie nevykazuje žiadne znaky arbitrárnosti, a teda je ústavne akceptovateľné a udržateľné.

18. Ústavný súd už v minulosti konštatoval, že pokiaľ ide o charakter poriadkovej pokuty, také rozhodnutie je procesnou sankciou, ktorou je možné vynútiť si splnenie tých procesných povinností, ktoré napriek tomu, že došlo k ich účinnému uloženiu, splnené neboli. Základným predpokladom pre vydanie takéhoto rozhodnutia je to, že konaním alebo opomenutím dôjde k sťaženiu postupu konania, t. j. nesplnením takej povinnosti dôjde k predĺženiu súdneho konania.

Dôvodnosť uloženia pokuty sťažovateľke ústavnému súdu neprislúcha hodnotiť ani spochybňovať. Ako už bolo načrtnuté, právomoc ústavného súdu nenahrádza postupy a rozhodnutia všeobecných súdov a nepoužíva sa na skúmanie namietanej vecnej nesprávnosti, pretože ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo vzťahu k všeobecným súdom. Úlohou ústavného súdu nie je ani náprava prípadných pochybení všeobecných súdov pri vydávaní procesných rozhodnutí. Rozhodovanie o poriadkových pokutách (procesné rozhodnutia) pred všeobecnými súdmi patrí jednoznačne do výlučnej kompetencie všeobecných súdov, pri ktorej sa prejavujú atribúty ich nezávislého súdneho rozhodovania (m.m. III. ÚS 152/2017).

19. Na základe uvedených skutočností dospel ústavný súd k záveru, že nemohlo dôjsť k porušeniu sťažovateľkou označených základných práv, čo zakladá dôvod na odmietnutie tejto časti sťažnosti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

**K namietanému porušeniu práva na účinný prostriedok nápravy
podľa čl. 13 dohovoru**

20. Podľa doterajšej judikatúry ústavného súdu z čl. 13 dohovoru vyplýva pre fyzické osoby a právnické osoby procesné právo akcesorickej povahy mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom v prípade porušenia ostatných ľudských práv chránených dohovorom (III. ÚS 38/05, II. ÚS 99/2011).

21. Ústavný súd pripomína, že podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva sa čl. 13 dohovoru vzťahuje iba na prípady, v ktorých sa jednotlivcovi podarí preukázať pravdepodobnosť tvrdenia, že sa stal obeťou porušenia práv garantovaných dohovorom (Boyle a Rice proti Spojenému kráľovstvu, rozsudok z 27. 4. 1988, séria A, č. 131, ods. 52; m. m. IV. ÚS 163/07). V okolnostiach prípadu však ústavný súd k takémuto záveru nedospel.

22. V prerokúvanej veci sťažovateľka mala k dispozícii účinný prostriedok nápravy, ktorý aj využila podaním ústavnej sťažnosti, a jej právam bola poskytnutá ochrana zo strany ústavného súdu. Ústavný súd preto konštatuje, že v predmetnej veci nezistil súvislosť medzi namietaným porušením čl. 13 dohovoru, ktorý upravuje právo na účinný prostriedok nápravy, a napadnutými uzneseniami krajského súdu a najvyššieho súdu, preto sťažnosť aj v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

23. Ústavný súd navyše k meritu veci uvádza, že vec sťažovateľky možno vzhľadom na hodnotu sporu pred súdmi (1 000 €) posúdiť ako tzv. bagateľnú vec, kde vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu už samotný predmet sporu v napadnutom konaní zakladá z hľadiska doterajšej judikatúry ústavného súdu (porov. najmä IV. ÚS 358/08, ako aj IV. ÚS 340/2014, III. ÚS 529/2014, II. ÚS 468/2015, II. ÚS 357/2015, II. ÚS 149/2018) dôvod na odmietnutie sťažnosti už pri jej predbežnom prerokovaní z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Opodstatnenosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy v bagateľných veciach prichádza totiž do úvahy iba v prípadoch extrémneho vybočenia zo štandardov, ktoré sú pre postupy zisťovania skutkového základu sporu a pre jeho právne posúdenie esenciálne

(porov. IV. ÚS 358/08, II. ÚS 136/2018), resp. v prípadoch, ak pôjde o intenzitu zásahu kolidujúcu s podstatou a zmyslom základných práv a slobôd (porov. II. ÚS 193/2018). Opísaný rozmer veci však sťažovateľka vo svojej sťažnosti neartikulovala a ani neodôvodnila.

Uvedená hodnota sporu pred všeobecnými súdmi tak signalizuje zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti z dôvodu bagateľnosti veci a nutnosť odmietnutia sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj z uvedeného dôvodu.

24. Nad rámec ústavný súd ešte poznamenáva, že ďalšími námietkami sťažovateľky uvedenými v sťažnosti sa už bližšie nezaoberal z dôvodu, že údajné namietané porušenie čl. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 7 ods. 5 a základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 47 ods. 2 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 a 2 a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd uvedené v sťažnosti nie je zdôvodnené a navyše nie je premietnuté ani v petite sťažnosti, ktorým je ústavný súd viazaný (§ 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde). Ústavný súd viazaný petitom sťažnosti považuje namietané porušenie tých práv, ktoré sťažovateľka nepremietla do petitu vo vzťahu ku konkrétnemu porušovateľovi, len za súčasť jej právnej argumentácie.

25. Keďže ústavný súd sťažnosť odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky.

Poučenie: Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. júna 2018